

ŚLĄSKI INSTYTUT NAUKOWY W KATOWICACH

JERZY PIETRUCHA

PROGRAMOWANIE
ZATRUDNIENIA W GOSPODARCE
SOCJALISTYCZNEJ

TEORIA – METODY – ZASTOSOWANIE

KATOWICE 1971 KRAKÓW

SPIS TREŚCI

Wstęp	7
CZĘŚĆ I. TEORETYCZNE PROBLEMY AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ SIŁY ROBOCZEJ W GOSPODARCE SOCJALISTYCZNEJ	
Rozdział 1. Wprowadzenie	11
1.1. Ważniejsze pojęcia i określenia związane z reprodukcją siły ro- boczej	11
1.2. Prawo ludnościowe w kapitalizmie	25
1.3. Warunki i atrybuty rynku pracy w gospodarce kapitalistycznej	33
Rozdział 2. Mechanizm aktywizacji zawodowej siły roboczej w gospodarce socjalistycznej	40
2.1. Socjalistyczne prawo ludności	40
2.2. Model mechanizmu zatrudnienia w produkcji socjalistycznej	43
2.3. Czynniki kształtujące podaż i popyt na siłę roboczą	53
2.4. Mechanizm rynku pracy czy mechanizm aktywizacji zawodowej ludności	65
Rozdział 3. Założenia i elementy mechanizmu aktywizacji zawodowej w Polsce Ludowej	70
3.1. Podstawowe elementy polityki zatrudnienia w Polsce Ludowej	70
3.2. Instytucje zajmujące się realizacją polityki zatrudnienia i pośred- nictwem pracy	78
3.3. Bilans siły roboczej — podstawowym narzędziem polityki zatrud- nienia	84
3.4. Prawny system zatrudnienia w Polsce Ludowej	93
CZĘŚĆ II. METODY ANALIZY I PROGNOZOWANIA AKTYWIZACJI ZA- WODOWEJ SIŁY ROBOCZEJ	
Rozdział 4. Ogólne założenia i podział metod badań nad aktywizacją za- wodową siły roboczej	102
4.1. Ogólne zasady badań	102
4.2. Klasyfikacja modeli ekonometrycznych	105
4.3. Modele ekonometryczne a prognozowanie w socjalizmie	108
4.4. Klasyczna metoda estymacji parametrów modeli matematyczno- -ekonomicznych	112
4.5. Weryfikacja hipotez statystycznych	117
Rozdział 5. Badania nad zasobami siły roboczej	120
5.1. Ogólne uwagi metodologiczne	120
5.2. Metody badań dynamiki ludności	121
5.3. Badania potencjalnych zasobów siły roboczej	133

5.4. Metody badań nad poziomem kwalifikacyjnym społeczeństwa	144
5.5. Metody opracowania prognozy rozwoju przyszłych zasobów siły robotycznej	149
Rozdział 6. Określenie zapotrzebowania na siłę roboczą	153
6.1. Wstępne uwagi metodologiczne	153
6.2. Ogólne metody ustalania zapotrzebowania na siłę roboczą	156
6.3. Określenie zapotrzebowania na robotników produkcyjnych	163
6.4. Metody określania zapotrzebowania na średnio i wysoko kwalifiko- waną siłę roboczą	170
Rozdział 7. Badania nad równowagą popytu i podaży siły roboczej	175
7.1. Podstawowe elementy i założenia badań	175
7.2. Ogólna formuła równowagi siły roboczej	177
7.3. Badania nad zjawiskami występującymi w pośrednictwie pracy	179
7.4. Przykładowe rozwiązania niektórych problemów nowoczesnego bi- lansowania siły roboczej	187
CZĘŚĆ III. ZASTOSOWANIE OPISANYCH METOD DO BADAŃ NAD AKTY- WIZACJĄ ZAWODOWĄ LUDNOŚCI WOJEWÓDZTWA KATO- WICKIEGO	193
Rozdział 8. Kształtowanie się zasobów siły roboczej	194
8.1. Ogólne przeobrażenia ludnościowe	194
8.2. Aktywność zawodowa ludności	203
8.3. Prognoza rozwoju ludności i siły roboczej	211
Rozdział 9. Przeobrażenia struktury zatrudnienia	220
9.1. Dynamika i struktura zatrudnienia	220
9.2. Ruchliwość siły roboczej	228
9.3. Prognoza rozwoju zatrudnienia	239
Rozdział 10. Równowaga popytu i podaży siły roboczej	247
10.1. Przeobrażenia strukturalne w świetle pośrednictwa pracy	247
10.2. Dysproporcje między popytem i podażą siły roboczej	250
10.3. Ogólna ocena stopnia pełnego zatrudnienia	257
ZAKOŃCZENIE	263
BIBLIOGRAFIA	266
WYKAZ TABEL	270
ANEKSY	272
STRESZCZENIA OBCOJĘZYCZNE	274